EUROPOS SĄJUNGOS
TEISINGUMO TEISMAS

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 20/24
2024 m. sausio 30 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-118/22 | *Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna politsia“ pri MVR - Sofia*

Teisė reikalauti ištrinti duomenis: bendras ir nediferencijuotas nuteistų asmenų biometrinių ir genetinių duomenų saugojimas iki jų mirties prieštarauja Sąjungos teisei

Policijos institucijos negali saugoti visų asmenų, galutiniu nuosprendžiu nuteistų už tyčinę nusikalstamą veiką, biometrinių ir genetinių duomenų neribotą laiką iki pat atitinkamo asmens mirties. Nors šį bendrą ir nediferencijuotą saugojimą pateisina nusikalstamų veikų prevencija, tyrimas, atskleidimas ir baudžiamasis persekiojimas už jas arba bausmių vykdymas, nacionalinės valdžios institucijos privalo įpareigoti duomenų valdytoją reguliariai tikrinti, ar toks saugojimas tebėra būtinas, ir priešingu atveju suteikti suinteresuotajam asmeniui teisę reikalauti ištrinti šiuos duomenis.

Bulgarijoje atliekant ikiteisminį tyrimą dėl melagingų parodymų davimo asmuo buvo įtrauktas į policijos registrą. Galiausiai šis asmuo buvo pripažintas kaltu dėl šio nusikaltimo ir nuteistas vienų metų laisvės atėmimo bausme. Atlikus bausmę jo teistumas buvo panaikintas. Tuomet jis paprašė išbraukti jį iš policijos registro. Pagal Bulgarijos teisę jo duomenys saugomi šiame registre ir gali būti tvarkomi valdžios institucijų neribotą laiką iki pat asmens mirties. Jo prašymas buvo atmestas motyvuojant tuo, kad galutinis apkaltinamasis nuosprendis, net jei teistumas panaikintas, nėra pagrindas ištrinti policijos registro įrašą. Gavęs kasacinį skundą, Bulgarijos vyriausiasis administracinis teismas pateikė Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą.

Savo sprendime Teisingumo Teismas nurodė, kad **bendras ir nediferencijuotas už tyčinę nusikalstamą veiką nuteistų asmenų biometrinių ir genetinių duomenų saugojimas iki jų mirties prieštarauja Sąjungos teisei**.

Teisingumo Teismas pažymėjo, kad Bulgarijos policijos registre saugomi asmens duomenys, be kita ko, yra skaitmeniniai pirštų atspaudų pavyzdžiai, nuotrauka ir ėminys DNR profiliavimo tikslais. Registre taip pat saugomi duomenys apie duomenų subjekto padarytas nusikalstamas veikas ir teistumus už jas. **Šie duomenys gali būti būtini siekiant patikrinti, ar duomenų subjektas dalyvavo darant kitas nusikalstamas veikas nei tos, už kurias jis buvo galutinai nuteistas.** Vis dėlto ne visi šie asmenys kelia tokį patį pavojų įvykdyti kitas nusikalstamas veikas, kuris pateisintų vienodą jų duomenų saugojimo trukmę. Veiksniai, kaip antai padaryto nusikaltimo pobūdis ir sunkumas arba recidyvo nebuvimas, gali lemti, kad nuteistojo keliama rizika nebūtinai pateisina duomenų apie jį saugojimą policijos registre iki jo mirties. Todėl toks terminas gali būti tinkamas tik esant ypatingoms pakankamai jį pateisinančioms aplinkybėms. Taip nėra tuo atveju, kai jis bendrai ir nediferencijuojant taikomas kiekvienam už tyčinę nusikalstamą veiką galutinai nuteistam asmeniui. Pagal Sąjungos teisę reikalaujama, kad nacionalinės teisės aktuose būtų **numatyta duomenų valdytojo pareiga reguliariai tikrinti, ar toks saugojimas tebėra būtinas, ir priešingu atveju suteikti suinteresuotajam asmeniui teisę reikalauti ištrinti šiuos duomenis**.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ✆(+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „Europe by Satellite“ ✆(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!